

Останнє полювання

Про книгу

Через кілька років після справи, яка зламала його фізично й душевно, легендарний детектив П'єр Ньєман нарешті знову в ділі. Зі своєю ученицею й напарницею Іваною він вирушає до Німеччини, у Чорнолісся — край легенд, де досі живуть привиди давно минулих років, гніздяться найтемніші кошмари, а під гіллям гінких сосен ховаються найстрашніші таємниці. Ньєман починає нове розслідування: про вбивство спадкоємця багатого аристократичного роду. Чоловіка було не просто вбито, а зарізано, неначе кабана, на якого він так любив полювати у своїх володіннях. Ньєманові не звикати до кривавих злочинів, але він іще не знає, що під час розслідування йому доведеться зустрітися з найбільшим страхом усього свого життя. І зазирнути в його чорні, мов ліс, очі...

ЖАН-КРИСТОФ
ГРАНЖЕ

ОСТАННЄ ПОЛЮВАННЯ

РОМАН

Жан-Крістоф Гранже

Останнє полювання

Р^{ОМАН}

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
2020

© Éditions Albin Michel, Paris, 2019

© Depositphotos.com / WarmTail, обкладинка, 2020

© Hemiro Ltd, видання українською мовою, 2020

© Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», художнє оформлення, 2020

ISBN 978-617-12-7736-6 (epub)

Жодну з частин даного видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Електронна версія створена за виданням:

Ґранже Ж.-К.

Ґ77 Останнє полювання : роман / Жан-Крістоф Ґранже ; перекл. з фр. Е. Євтушенко. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2020. — 384 с.

ISBN 978-617-12-7443-3

ISBN 978-2-226-43941-3 (фр.)

Через кілька років після справи, яка зламала його фізично й душевно, легендарний детектив П'єр Ньєман нарешті знову в ділі. Зі своєю ученицею й напарницею Іваною він вирушає до Німеччини, у Чорнолісся, де починає нове розслідування: про вбивство спадкоємця багатого аристократичного роду. Чоловіка було не просто вбито, а зарізано, неначе кабана, на якого він так любив полювати у своїх володіннях. Ньєманові не звикати до кривавих злочинів, але він іще не знає, що під час розслідування доведеться зустрітися з найбільшим страхом усього свого життя. І зазирнути в його чорні, мов ліс, очі...

УДК 821.133.1

Публікується з дозволу SAS Lester Literary Agency & Associates

Перекладено за виданням: Grangé J.-C. La Dernière Chasse : Roman / Jean-Christophe Grangé. — Paris : Albin Michel, 2019. — 400 p.

Переклад з французької *Елли Євтушенко*

Обережно! Ненормативна лексика!

Дизайнер обкладинки *Аліна Белякова*

I

Слід

1

Жодного спогаду — чи майже жодного.

Коли його виловили в гірській ріці, розпанаханого від голови до п'ят, знекровленого, його тіло було повне води, ніби шкіряний бурдюк. На той час він усе ще був при тямі — хоча що він там міг тямити.

У швидкій він упав у кому. Так минуло два тижні. Два тижні порожнечі, а тоді в глибині мозку зайнялося світло. Молочно-білий колодязь, із якого зринали розмиті обриси, безформні створіння, якісь крихти життя... На цьому етапі він схилився до думки про сперму.

Тоді з'явилася аналогія з молоком. Йому пригадувався відомий епізод з індійської космогонії. Фрески, якими він колись милувався у храмах Ангкора: боги і демони збивають молочне море, щоб видобути з нього чудесних істот. У його мозку з цього танцю зринали самі лише сцени насильства, пики вбивць, погано перетравлені поразки... Усе, чим повняться спогади фліка[1] з карного розшуку.

Урешті-решт, на превеликий подив лікарів, він опритомнів. Танець богів тривав, але *in real life*[2], час протікав крізь нього, ніби крізь діряву каністру, ночі й дні зливалися в одне, всі відчуття були надійно поховані під гіпсом та наркозом. Лікарі казали, це хороший знак.

Згодом він зміг сідати на ліжку й питати про новини. Про кого? Про що?

У першу чергу — про Фанні Феррейра, ту, яка розпанахала йому черево до самого горла. Вона не пережила їхнього танго в крижаній ріці. Її поховали разом із сестрою-близнючкою за кілька кілометрів

від Гернона — точно місце не підлягало розголошенню. Ніякого цвинтаря сестричкам-головам...

Тоді — про Каріма Абдуфа, його імпровізованого напарника в цій жахливій справі. Той склав короткий звіт про розслідування, який пожбури в обличчя жандармам, а потім звільнився. «Повернувся на батьківщину». Ньєман не став розпитувати: він знав, що Карім — апатрид. Він не намагався зв'язатися з чоловіком. Урешті-решт, вони не мали нічого спільного, крім поганих спогадів.

Настав час повертатися до світу звичайних людей. До лікарняної палати його прийшли привітати вершки кримінальної поліції та високопосадовці з національної жандармерії. У піжамі отримуючи медаль, він почувався мертвим метеликом, якого пришили на коркову дошку. Той самий присмак, той самий колір.

Іще соцстрах оголосив його «інвалідом першої категорії». Він більше не міг працювати фліком «у польових умовах», і йому мали виплачувати пенсію за інвалідністю. Ньєман уже міркував, чи не краще було б згинув разом із Фанні в крижаних водах.

Але французька влада нікого не викидає: вона утилізує. Після одужання йому запропонували посаду викладача у Школі поліції Канн-Екюза. Чому б ні? Він відчував, що його досвід може принести майбутнім флікам користь.

Однак після трьох років практики йому дали зрозуміти, що його бачення професії не відповідає, так би мовити, визначеним критеріям фаху. Його повернули у гру, але не повністю. Консультант, радник, посередник — усе, що завгодно, аби він тільки залишався на лаві запасних.

Фізично він цілковито видужав. Щодо психічного здоров'я все було інакше. Він жив із цим мокрим пальтом на спині, тягарем, який зазвичай називають «депресією». Постійні симптоми: цеглина в шлунку, конвульсивне здригання, клубок у горлі, ніби шию зав'язали вузлом... Він увесь час почувався так, ніби от-от розплачеться, і страшенно хотів спати, адже сон — це один зі способів позбутися цього хворобливого стану.

Так минуло два роки — два роки зневіри і втоми, приниження і байдужості, аж поки одного дня про нього не згадали його колишні товариші — ті, що зуміли видертися службовою драбиною.

— Такі справи, — сказали йому коротко й по суті, — по всій Франції скоюють усе більше божевільних злочинів, крешо[3] не справляються. Має відкритися Центральне бюро, яке посилатиме хлопців із Парижа в різні куточки країни. Це будуть загартовані фліки, їх тимчасово прикріплюватимуть до служб жандармерії на кожну конкретну справу.

— Супер. Скільки нас?

— Поки що ти один. Це радше пробний проект, аніж офіційна програма.

Та ви що. Ідея кинути фліків на допомогу жандармам ішла врозріз зі здоровим глуздом. Ніхто в це не вірив і ніхто вже й не пам'ятав, у якому відомстві могла зародитися така думка.

А чи можна знайти кращого кандидата на мертворожденний проект, аніж привид? Проблема в тому, що Ньєман сприйняв цей жарт за чисту монету. Він навіть попросив собі напарника.

— Агов, ви залили повний бак?

Івана схилилася до вікна «вольво» з повними руками салатів, злаків, мінеральних вод — усього, що крамниця на заправці може запропонувати дивакуватій веганці.

Ньєман здригнувся і вийшов, щоб виконати свій обов'язок. Наповнюючи бак, він повернувся до реальності: німецька автомагістраль на початку осені, залите червоним світлом пообіддя, схоже на полотно Ротко[4]. Не зовсім кепсько, але й не вершина радощів.

Він пішов до каси. Мав би бути в доброму гуморі: після місяців писанини, статистики, скупих досьє, присланих національною жандармерією, він нарешті у справі.

Дивним було те, що їх відправили до Німеччини, до Фрайбурга-в-Брайсгау, французькою — Фрібур-ан-Брісто, що в славнозвісному регіоні Шварцвальд, тобто Чорнолісся. Вони виїхали на світанку і прибули в Кольмар[5] о десятій ранку — Ньєман ніколи не дотримувався обмежень швидкості, принципово.

Генеральний прокурор пояснив йому, що вбивство, яке їх цікавило, сталося в Трюсемському лісі, що в Ельзасі[6], але жертва, підозрювані, свідки і все на світі були німецькі. Загін жандармів департаменту

Верхній Рейн займався справою на французькій території, а їм доручили німецьку частину розслідування.

За цим була довга лекція на тему угод між європейськими службами поліції, завдяки яким вони могли працювати на території Німеччини спільно з ЛКА, або ж *Landeskriminalamt*[7] землі Баден-Вюртемберг.

Ньєман нічого не второпав, але й не хвилювався. Він знав, що поки вислуховує цю туманну промову, Івана вже отримала від ельзаських жандармів досьє і розбирає його до літерки, аби на брифінгу повідомити шефу кожну подробицю справи.

Розплачуючись, він кинув на неї погляд крізь вікно: вона вовтузилася в машині, розкладаючи свої харчі довкола пасажирського сидіння, ніби амуніцію в танку.

Івана Богданович.

Номер два в їхньому тандемі.

Найкраще, що сталося з ним після його повернення з небуття.

2

Передусім йому подобався її стиль.

Ця її незмінна замшева куртка, яка набувала відтінку кротового хутра в тіні й білячого — на світлі. Її потерті джинси, розношені чоботи, руде волосся. Вона вся ніби дихала чимось правильним і теплим. Чимось, схожим водночас на меланхолію мертвого листя та життєствердність сітки налитих кров'ю вен.

Вона була не дуже висока, зате худюща. Можна було б сказати «мініатюрна», але її статура, а головне — м'язи під шкірою не дозволяли таких слабацьких термінів. Її фігура обідраної кішки радше випромінювала силу виживання. Сталося нещастя, гаразд, але те, що залишилося, мало неабияку міць.

Кістки, м'язи, лють.

Завдяки білющій шкірі, яку мають усі руді, вона також нагадувала йому ескімоські ножі, вирізані в цільному шматку слонової кістки, з одного кінця загострені, а з другого — висічені так, щоб ідеально лежати в руці. Ньєман не знав, чи добре Івана лежала в обіймах своїх

коханців, але не сумнівався, що вночі вона вмiла ставати теплою і м'якою не гірше, ніж удень — твердою і холодною.

Івана навчалася у Вищій національній школі поліції Канн-Еклюза. Під час першої переклички він неправильно вимовив її прізвище.

Вона виправила його, проте відразу ж додала:

— Але називайте мене, як вам завгодно.

Це був не вияв увічливості, а навпаки, гордовита відповідь: вона ставила себе вище за такі примхи, вище за долю, вище за все.

За наступні місяці він мав нагоду розгледіти її гостру вроду — високі вилиці, тонкі, ніби волосинки пензлика, брови. І цю руду копицю волосся, яка зачаровувала його й нагадувала, невідь-чому, сутінки на Ібісі, хіпарські вечірки, медитації під кислотою... Усе це він зазвичай зневажав, але думка про це, завдяки асоціаціям з Іваною, раптом почала йому подобатись.

Насправді увесь цей процес зачарування не мав жодного значення. Ньєман намагався поглузувати сам із себе. Він удавав захват, але Івану знав давно — і знав, на що вона здатна. Вони обоє хотіли назавжди забути про їхню першу зустріч і почати з нуля.

— А моя кава? — запитав він, повертаючи ключ запалювання.

Вона кивнула на стаканчик у підставці для напоїв.

— Шкідливо для здоров'я. Взяла вам трав'яний чай.

Ньєман рушив з місця, буркочучи. Івана скрутилася калачиком на своєму сидінні й накинулася на салат із кіноа, озброївшись пластиковою виделкою. Коли вона сперлася ногами на приладну дошку з горіхового дерева, флік ледве не заволав, але стримався.

Він ніколи не потерпів би такої наруги над його «вольво брейк» із боку будь-кого іншого, але Івана... Сам він уместився зручніше в своєму кріслі і сперся на кермо, а тоді втопив педаль газу в підлогу. Він почувався добре. Йому було радісно й легко поруч із цим дівчиськом, яке в свої тридцять два ще досі гризло нігті. Йому подобалося, коли вона поруч, подобався її запах, що нагадував аромат повітряного рису і був ближчий до дитячих кремів, ніж до парфумів фатальної жінки.

Коли він обрав собі в напарники лейтенанта Івану Богданович, ніхто його не зрозумів. Безперечно, дівчина мала всі необхідні якості, але... це була жінка. А всі знали, що Ньєман — старий мачо, трохи

жінконенависник, запеклий фалократ. На його погляд, флік мав бути чоловіком, от і все.

Ньємана забавляла ця репутація — цілковито хибна: його стосунки з жінками були набагато складніші. Він ніколи не був одружений, але не через зневагу чи байдужість. Радше через суміш поваги й остраху...

Проте з Іваною довго думати не довелося. Вона поєднувала в собі найкращі риси для фліка — він уже сто років і близько не бачив чогось подібного. Її успіхи в Канн-Екюзі говорили самі за себе, а служба в подальші роки не потребувала жодних коментарів. І добре, бо нікого іншого він і не взяв би.

— Повертати сюди? — запитав Ньєман, побачивши знак із написом «Фрайбург».

— Саме так, — сказала Івана, дзьобаючи зі свого лоточка, ніби голодна пташка.

Ньєман натиснув на газ.

— Ну, то що там із брифінгом?

3

— За версією американського журналу «Форбс», Гаєрсберги посідають двадцяте місце в списку найбагатших родин Німеччини, а їхній статок оцінюється в десятку мільярдів доларів. Це аристократичний рід із землі Баден-Вюртемберг, що збив капітал, працюючи в сфері автомобілебудування. Група VG — незамінний партнер усіх виробників німецьких тачок.

— Хто жертва?

Як би неймовірно це не звучало, Ньєман не встиг зазирнути до справи.

— Юрген, який, схоже, ділив спадок зі своєю сестрою Лаурою. Вік — 34 роки. Його тіло знайшли в неділю у Трюсемському лісі, в Ельзасі.

— Чому в Ельзасі?

Білочка вже доїла свої харчі. Вона кинула порожній лоток до дорожньої сумки і взяла свій айпад.

— Раз-двічі на рік Гаєрсберги запрошують верхівку місцевої аристократії та своїх основних бізнес-партнерів на велике полювання з

собаками. У суботу всі обідають у сімейному мисливському будинку. Усі готуються, ночують на місці, а тоді в неділю зранку урочисто переправляються на той бік Рейну.

— Але навіщо їхати в Ельзас?

— Бо в Німеччині цькування заборонено ще з 50-х років.

Досі впираючись ногами в приладну дошку, Івана гортала досьє на айпаді.

— Під час полювання двоє французьких гостей заблукали в лісі і знайшли труп графа. Голова лежала за кілька метрів від тіла.

Ньєман, не відпускаючи керма, на секунду відволікся від дороги і глянув на знімок. Не дуже приваблива картинка: зеленкувате тіло в багнюці, чорний зяючий отвір на шиї, довгий вертикальний розріз на торсі...

— У звіті про розтин вказано, — зауважила Івана, — що вбивця вийняв у жертви нутроці.

Ще одне фото: голова, що лежить на килимі з листя.

— Що у нього в роті?

— Дубова гілочка. Вбивця потурбувався.

Ця деталь дещо нагадала йому, але він вирішив поки мовчати — краще не розтуляти рота раніше, ніж треба, особливо перед такою напарницею, як Івана.

— Є інші пошкодження?

— Дві рани, так, причому досить дивні. Убивця кастрував жертву, а тоді зробив надріз довкола ануса, ніби хотів вставити геніталії в цей отвір.

— Їх знайшли?

— Ні. Мабуть, забрав як трофей. Не можна виключати згвалтування, але сперми не знайшли. До речі, отвір завеликий для звичайного члена. Якщо згвалтування й було, то наш злочинець або має бичачі розміри, або скористався кийком.

Івана говорила легким, майже веселим тоном. Вона жартувала зі смертю.

— Коли його бачили востаннє?

— У суботу вдень. По обіді він зник, а знайшли його аж у неділю вранці під дубом.

— Ті двоє французів у списку підозрюваних?

— Ні, навіть і близько. Це просто виробники електроніки зі Страсбурга.

— Які успіхи в крешу?

— Ніяких. Проби на місці злочину нічого не дали: ані найменшого відбитка, жодного органічного матеріалу, що належав би людині...

— Навіть слідів на землі не лишилось?

— Ні. Убивця дбайливо замів землю в радіусі двох-трьох метрів. А тоді ніби розчинився в повітрі. За даними патологоанатома, Юргена вбили в неділю вранці на світанку. Після цього йшов дощ, падало листя... Можливо, вбивця дочекався, поки здійметься вітер, перш ніж піти, або ж ліз по деревах...

Ньєман здригнувся. Його ніби вже кольнула неоднозначна цікавість до цього хижака, ближчого до природи, аніж до сучасної цивілізації. У будь-якому разі, це збігалося з його першими здогадами — дубова гілочка, пошкодження анального отвору. *Мовчи...*

— Жандарми розпитали панство?

— Провели в них усю неділю. Ніхто нічого не бачив і не чув: мисливці були зосереджені на здобичі. Урешті-решт, їх було всього п'ятдесят із гаком осіб із сотнею псів, а вистежували вони аж одного оленя...

Знаючи категоричні переконання Івани, Ньєман побоювався цього розслідування, тісно пов'язаного з полюванням. Але не час було полемізувати: вони в'їхали в приголомшливий ліс. Розкішна пожежа з зелених вогників під ідеально чистим небом.

— За тими даними, що в нас є, чи міг убивця бути одним із гостей Гаєрсбергів?

— У такому разі він перетнув Рейн і дістався Трюсемського лісу вночі, а тоді повернувся до Німеччини, щоб вирушити до Франції зранку разом із рештою групи.

— А чому б ні?

— Справді, чому б ні. Але це складно. Головне питання ось яке: якого хріна сам граф робив у тому лісі посеред ночі?

— Може, йому призначили зустріч?

— Останній його дзвінок був о 15 : 23 в суботу.

— Із ким він говорив?

— Із сестрою. Розмова тривала всього кілька секунд.

— Що з дзвінками гостей, інших людей у цій місцевості?

— Із цим швидко розібралися. Ліс по обидва боки кордону належить Гаєрсбергам. Телефони під заборною на всі вихідні. Очевидно, полювання з собаками вимагає максимального зосередження. Та й потім, ніде в цілій зоні мобільні не ловлять.

— Чому?

— Гаєрсберги встановили глушники: їхній ліс має залишатися чистим. Природний заповідник у повному сенсі цього слова.

Івана почала переглядати протоколи ЛКА.

— Ти знаєш німецьку? — здивовано запитав Ньєман.

— Учила в середніх класах як другу іноземну.

— Мабуть, ми ходили до різних шкіл. Я вчив англійську як першу іноземну, а користі з того — нуль. А що в нас із мотивом?

— Варіантів купа: гроші, заздрість, професійне суперництво. Знову-таки, ця родина важить понад десять мільярдів доларів. Після смерті батьків брат із сестрою керують групою залізною рукою.

— Хто спадкоємець?

— Поки що нічого не відомо, але, схоже, джек-пот зірве Лаура, сестра.

— Скільки їй років?

— Тридцять два.

— Її допитали?

— У неї є алібі на ніч із суботи на неділю. Вона спала з одним чуваком із компанії. Хай там як, Юрген із Лаурою були нерозлучні. Ми скоро маємо з нею зустрітися. Тоді й побачимо.

— Хто є ще?

— Компанії-конкуренти, інші родичі, акціонери... VG — це ціла галактика, а зацікавлених у цій смерті — легіон.

Обезголовлена жертва посеред лісу, викрадені нутрощі й геніталії: почерк злочинця не особливо клеїться зі стерильним світом індустріальних конфліктів та фінансових інтересів.

— Це ще не вся екзотика, — повела далі Івана. — Панок був повернутий на садо-мазо. Їздив до спеціалізованих клубів у Штутгарт і запрошував різних профі до Фрайбурга.

— Сумніваюся, що йому відрізали голову за те, що полюбляв, аби його ляскали по дупці. Ми з тобою знаємо це середовище. Це дитячі забавки з піснюнцями.

Він одразу ж пошкодував про цей поблажливий тон. По-перше, кожен сам вільний обирати, як удовольнити свою хіть. А головне, нащо зневажати те, у чому немає справжнього насильства? Садо-мазо — це ніби омаж, що його віддають реальній злочинності з сумішшю зачарування й захвату, яка отруєє наше суспільство.

— Я не згодна, — відповіла Івана. — Юрген міг натрапити не на ту людину. До того ж саме в такі моменти він був найбільш вразливим...

Такий сценарій, хоч і ймовірний, не давав відповіді на головне запитання: чому в лісі? Ніби підводячи їх до відповіді, з дороги відкрився краєвид Шварцвальду, гірського масиву, повністю вкритого іскристою шубкою, відтінок якої, кажуть, наближається до чорного, принаймні на великій відстані.

Цієї миті, під яскравим пообіднім сонцем, ця нескінченна гряда пагорбів, долин, синусоїд, що нагадувала море, була таки зелена. Саме в ній вони збиралися загубитися. У цьому гігантському лабіринті доріжок і стежин, захоронених під виструнченими деревами, де ховається хижак.

— Які ще версії?

— Політичне вбивство, — пробурмотіла Івана.

Ньєман одразу ж зрозумів, що цей мотив серед її фаворитів.

— Він займався політикою?

— Ні. Але був великим мисливцем, як і всі його родичі.

— І що?

— Гаєрсберги володіють тисячами гектарів лісу, призначеними виключно для цієї розваги. Вони викупили землі, провели законодавчі акти, заборонили сільське господарство на цій території, і все це лише для того, аби мати більший ігровий майданчик.

— Ти ж щойно сказала, що їм доводилося їздити на полювання до Франції.

— Цькування заборонено, але Гаєрсберги практикують і всі інші види теж: облави, полювання в засідці...

— Правильно казати «із засідки».

— Я на цьому не розуміюся, — відказала Івана з сумішшю відрази й гордості. — Хай там як, а Юрген уособлював собою грізного мисливця, яким рухає лише жага крові.

— То його прикінчили активісти, що виступають проти полювання, чи розлючені аграрії?

Вона всміхнулася з таким виглядом, ніби щось знала, але приховувала. Ньєман обожнював, коли вона ось так пустотливо поглядала з-за комірця.

— У цій місцевості досить запеклий активістський рух.

— Але щоб відрізати йому голову...

— Можливо, вони хотіли, щоб його смерть була схожою на вбивство дичини, щоб слугувала прикладом.

Ньєман вирішив повернутися до старих добрих основ:

— А божевільний убивця? Такий, що вбиває незнайомців, і лише через своє безумство? Він міг би випадково натрапити на Юргена...

— Жандарми перелопатили всі дані, і в Ельзасі, і в Баден-Вюртембергу. Жодних подібних убивств, жодних психів-утікачів. Якщо наш убивця психопат, це його перший раз. Але є одна деталь на користь цієї гіпотези.

— Яка?

— Повня. Коли мільярдеру розпанахали черево, місяць був уповні.

Звична її фігня. Кров, безумство, загадки... По його спині пробігли мурашки, через що він аж затрусився. Після того, як Ньєман пережив смерть, йому постійно було холодно, ніби життєві функції його організму так і не відновилися.

— А що сказали родичі?

— Німецькі фліки ледве наважилися їх допитати. Це ще одна причина, чому нас відправляють туди: нам буде легше взятися за їхній клан. Зараз поверніть праворуч.

— Куди саме ми ідемо?

— Зустрітися з лікарем, який стежив за розтином.

— «Стежив»? Що ти маєш на увазі?

— Гаєрсберги вимагали, щоб на розтині був присутній їхній сімейний лікар.

— Що це за дурниці?

— Особливий захід. Шенген поширюється і на трупи теж, а в Гаєрсбергів довгі руки. Тепер ліворуч.

Ньєман повернув кермо, і вони опинилися на кам'янистій ґрунтовій дорозі, що тонула в глибокій тіні. Буро-зелені дерева спліталися кронами і ніби підсаджували одне одного, щоб дістатися неба.

— Не розумію. Ми не до лікарні ідемо?

— Нам прямо.

Раптом дорога різко повернула вбік, а внизу показалося озеро — величезне дзеркало, що виблискувало на сонці. Береги ховалися під бахромою чорних сосен. Поверхня води, колір якої коливався між відтінками сталі й шиферу, нагадувала тверду, стиснуту, непроникну масу.

— Озеро Тітізе, — оголосила Івана, горда справленим ефектом.

Ньєман помітив шале, що поначіплялися на схили пагорбів довкола водної гладі. Дерев'яні хати, новесенькі, але дуже древні на вигляд, створювали враження затишного світу, де час зупинився. Чудова картинка для обгортки шоколадних плиток.

Він знову поглянув на гладеньку, ніби хромовану, поверхню озера. Вона була схожа на кар'єр, де видобувають якусь особливу руду, ту, з якої були відлиті бомби Люфтваффе.

Дорога ще раз повернула, й озеро зникло. І знову хвойний тунель... Ньєман не дуже добре розумів, куди вони їдуть.

— Філіпп Шюллер, — пояснила Івана, — мешкає у комуні, у центрі, що підпорядковується товариству Макса Планка — це аналог нашого Національного центру наукових досліджень. Ці вчені живуть у практично самодостатній спільноті. Їхні лабораторії працюють на сонячній енергії, вони вирощують власні городи й самі виробляють мило.

— Клас.

Ньєман не міг утриматися від глузливого тону, коли мова заходила про екологію та її захисників. Утім, він знав, що ці активісти мали рацію в тому, що стосується майбутнього.

Ніби на підтвердження цієї думки, із краєвиду зникли будь-які ознаки цивілізації: ані найменшого стовпа, ані найменшої рукотворної споруди. Тепер усюди панувала природа, наче з висоти своєї крижаної байдужості.

Ґрунтова дорога пішла вниз у напрямку невеличкого видолінка, де гніздилася купка ферм, яку оточував порослий диким виноградом мур.

— Ти точно не помилилася адресою? — запитав він, усе більше розгублюючись. — Вони тут козиний сир виробляють чи що?

— Не треба сарказму, Ньємане. Ці чуваки — люди з майбутнього.

— Дивись, — зауважив він, — нас навіть вийшов зустріти один із семи гномів.

Чоловік і справді мав бороду, як у гнома, і черевце, але що ближче він підходив, то чіткіше було видно, що він нормального людського зросту. Круглі окуляри, палиця в руці, радісний вираз на червоному обличчі — він і справді міг би належати до банди Білосніжки — напів-Розумник, напів-Веселун.

— Пригальмуйте, — сказала Івана. — Це, мабуть, Шюллер. Я попереджала його про наш приїзд.

Ньєман послухався і зупинився, порівнявшись із господарем, який чекав на них перед брамою муру.

— Перепрошую, — сказав він, нахилившись до водійського вікна, — але на території хутора автівки заборонені.

Він говорив ідеальною французькою, щонайбільше — з легким німецьким чи ельзаським акцентом.

— Це заповідна зона, — додав він, а тоді, киваючи на квадратну, вкриту глиною ділянку землі, мовив: — Ось парковка.

Виходячи з «вольво», Ньєман помітив, що сільські будинки, видимі з-за муру, і сам мур, а також численні скупчення дерев, що оточували хутір, складали по-японськи гармонійний сад: кольори, розташування, рівновага — усе здавалося навмисне продуманим так, щоб навіювати почуття безтурботності.

Представившись, фліки пішли за Шюллером. Усе довкола сяло зеленню: лишайник, папороть, кропива прикрашали своїми візерунками браму, і чимдалі сильнішав і так неслабкий запах гною. Дослідження майбутнього? Серйозно?

У дворі недовірливість Ньємана тільки зростає: якісь жінки вручну прали білизну в цинкових тазях, якісь чоловіки возили тачками гній, інші, геть бородаті, сиділи за довгим дубовим столом і луцили горох...

— Не вірте своїм очам, — сказав Шюллер, усміхаючись. — Наші вчені — одні з найкращих у Європі. Серед нас є навіть нобелівський лауреат!

— Над чим конкретно ви працюєте? — скептично запитав Ньєман.

— Біологія. Фізика. Генетика. Шукаємо вирішення екологічних проблем.

Івана втрутилася:

— Але ви також сімейний лікар Гаєрсбергів?

— Це те ж саме, хіба ні? — глузливим тоном відповів він.

І, схоже, одразу пожалкував про це.

— Вибачте, — мовив науковець, — зараз не час для жартів. Бідний Юрген... Я бачив, як він народився, уявляєте? Сюди, будь ласка.

Шюллер попрямував до головної будівлі, на дверях якої висів дзвоник і кований залізний лелека. Ньєман не міг відвести погляду від цих представників наукової еліти, які були схожі на банду хіпарів часів сімдесятих.

Лікар штовхнув важкі двері, скинувши гумаки на кам'яному ганку. За дверима тісними рядами шикувалися вовняні капці.

— Вам не важко роззутися? Заходьте.

5

Вони потрапили до кімнати з іншого століття: викладена клінкером підлога, високий, ніби арка, камін, етажерки, заставлені мідними каструлями. По центру кімнати громадився великий стіл із невеличкими лампами під абажурами з матового скла. Через напівзачинені віконниці всюди панували червонуваті сутінки.

Надягнувши капці, обоє фліків пройшли далі.

— Пива? Шнапсу?

Шюллер відчинив гігантський холодильник із льодогенератором, який виділявся з решти обстановки. Його сяйво пронизувало бороду чоловіка, і вона виблискувала, наче пінта темного.

— Не відмовлюсь від пива, — сказав Ньєман.

— Я теж, — докинула Івана.

Вони мовчки сіли за стіл. У повітрі плинули запахи воску та вологого каменю: приємніше, ніж випари гною.

Відкоркувавши пляшки з пивом, вони почекали ще кілька секунд. Трохи уяви — і можна було відчутися себе в якійсь середньовічній таверні.

— Що саме ви хотіли дізнатися? — нарешті запитав Шюллер. — Два дні тому я подав звіт французькій поліції. Мене також допитували хлопці з ландеспліцай. Повірте: якщо вбивають Гаєрсберґа, тут здійснюється така буча!

— По-перше, — перейшов у напад Ньєман, — я хотів би прояснити одну деталь. Чому ви були присутні на розтині Юргена? Хто вас про це попросив?

Шюллер клацнув язиком. Він стояв, спершись ліктем на стіл та тримаючи в другій руці пиво, і здавалося, ніби він зійшов із картини Брейгеля-старшого.

— Мене попросив Франц.

— Хто?

— Брат Фердинанда, — сказала Івана.

Шюллер простягнув руку з пивом у бік рудої, ніби щоб підтвердити її слова.

— Дядько Юргена та Лаури забажав, щоб я склав власний звіт. Прокурор Кольмара навіть погодився офіційно брати його до уваги.

— Франц не довіряв французькому судмедексперту?

Шюллер стенив плечима.

— Це спадкова недовірливість. Гаєрсберг усіх повинен підозрювати...

— У цьому документі, — повела далі Івана, — ви пишете, що маєте сумніви стосовно точної причини смерті.

Шюллер допив пиво одним махом і злегка скривився.

— З обезголовленням неможливо бути впевненим.

— Але ви думаєте, що йому перерізували горло?

— Мабуть, — відповів він пониклим голосом. — Бідолаха...

Здавалося, розмова навіює йому спогади про кошмарний розтин — або ж думки про жахливі муки Юргена.

— В одному я впевнений... — повів далі він. — Убивця відрізав голову ножом. Точної моделі я не назву, але можу закластися, що це мисливський ніж. Краї рани на шиї пошматовані. Однак це не пилка і не якась машинка.

Івана дістала блокнот і щодуху строчила: для більшої ефективності вона навчилася техніки, якій нині загрожує вимирання, — стенографії.

— Убивця розрізав йому живіт і забрав нутроці. Навіщо, як гадаєте?

Шюллер підвівся і взяв у холодильнику ще одне пиво.

Він відкоркував пляшку, вдаривши кришечку долонею об кут столу, і знову сів.

— Рефлекс мисливця. Так роблять, щоб вивільнити газу і не дати внутрішнім органам роздутися.

— Пошкодження анусу також пов'язані з полюванням?

— Звичайно. Нутрощі виймають крізь вертикальний розріз на животі, але геніталії дістають через задній прохід, аби не забруднити м'ясо сечею та калом.

Юна слов'янка розлючено зиркнула на свого ментора. Ньєман від початку знав про це, але нічого не сказав.

— Отже, убивця полюбляє полювання? — запитала вона з олівцем у руці.

— І не будь-яке, а пірш.

— Що-що?

— Полювання з підкраданням, — відповів Ньєман.

Шюллер підтвердив його слова посмішкою.

— Тут є полювання, яке всім відоме, з рушницею, а також те, яке всі ненавидять, — із собаками. А ще є пірш... — він стихив голос, ніби збирався повідомити якусь таємницю: — Тихе самітне вистежування. Мисливець підкрадається якомога ближче до жертви і вирішує, чи гідна вона померти.

— Не розумію.

— Підходить лише самець з ідеальними параметрами. Як кажуть, «озброєний самець», із довгими іклами, якщо це кабан, або з великими рогами, якщо йдеться про оленя. Найважливіше — це підкрастися якнайближче. Насмілитися підійти за кілька кроків до найзапеклішого супротивника...

— І що тоді? Тварину відпускають?

Шюллер розреготався.

— Одразу видно, що ви не полюєте! Її вбивають однією-єдиною кулею, випущеною за вкрай суворими правилами. Це називається «правильна куля».

— Але в Юргена не стріляли, — зауважив Ньєман.

— Це правда. Ваш клієнт надихається «піршем», але для самого вбивства вдається до іншої традиції: холодна зброя.

— У Юргена фон Гаєрсберга між зубами була дубова гілочка. Це нагадує традицію «останнього кусу», чи не так?

Цього разу Шюллер націлив горлечко пляшки в бік Ньємана: він оцінив, що має справу зі знавцем.

— Саме так. Коли тварину вбивають, їй підносять останню трапезу. Зазвичай гілочку вмочують у кров жертви, а тоді вкладають їй до пащі. Деякі мисливці навіть випивають трохи крові...

— А ви, — запитала Івана провокаторським тоном, — любляете подібні тонкощі?

Шюллер, схоже, не образився на нападки флікині. Він лише кинув косий погляд у бік Ньємана, мовляв: «Навіщо ви привезли сюди це дівчисько?»

— Ні. Терпіння не стає. Я віддаю перевагу переслідуванню здобичі з собакою. — Він знову підняв пляшку. — Я навіть добре розбираюся в породах мисливських собак!

Івана нашкрябала щось у блокноті, тоді знову підвела голову. *Нехай балакає.*

— Згідно з вашим звітом, — заговорила вона, — убивця не лише вийняв нутроці, деякі органи він забрав: кишки, стравохід, шлунок...

— Він не забрав їх, а закопав. Це ще одне правило піршу.

— Чому?

— Передусім тому, що ці частини неїстівні. А головне, це табу. — Лікар знову заговорив змовницьким тоном: — Це глибинне джерело тваринного тепла, там, де зосереджена його чорна кров, його дика природа...

— У цьому випадку не підтверджено, що він їх закопав.

— Чому ж, підтверджено, звісно.

— Звідки така впевненість?

Шюллер здивовано округлив очі.

— Як це... та ж їх знайшли неподалік! Не розумію, ви що, не зв'язувалися з вашими французькими колегами?

Івана з Ньєманом презирнулися: крюшо зіграли з ними злий жарт. Або ж геть забули їх повідомити.

Щоб не затримуватися на «внутрішніх збоях у роботі французької поліції», флікиня одразу ж мовила:

— У пірші здобичі також відрізають голову?

— Так, якщо з неї хочуть зробити трофей. Це називається «масакра».

Ньєман помітив, що Івана всміхнулася кутиком губ — цей термін здався їй доречним.

— Убивця знається на фізіології? — запитав він. — Міг би бути м'ясником? Чи хірургом?

— Достатньо просто бути мисливцем. І знати свою справу. Дам вам інший приклад: щоб витягти нутроці, він розпиляв ребра біля грудної клітки, достоту як роблять профі в лісі, убивши здобич.

Флік подумав про Юргена фон Гаєрсберга. Навіть не знаючи всіх подробиць, він міг уявити собі юність і виховання цього спадкоємця. Престижні школи, елітні види спорту, люксові канікули... Нічого, анічогісінько не віщувало йому такої смерті — смерті простого кабана.

Що намагався сказати їм убивця?

— Дякую вам, професоре, поки що це все.

— Поки що?

Ньєман ввічливо нахилив голову.

— Я маю на увазі, ми уважно прочитаємо ваш звіт, а після цього, можливо, у нас виникнуть інші запитання.

— А мої сьогоднішні свідчення? Я не маю підписати протокол?

— Сьогоднішня розмова залишиться *off the record*[8].

Івану пересмикнуло від цієї гротескної журналістської фразочки, але вона, певно, вловила прихований сенс: за шістсот кілометрів від Парижа, поза межами французьких кордонів вони не стануть заморочуватися з писаниною.

Ньєман намірився просуватися на нюх, не залишаючи слідів. Прочитати звіт Шюллера, складений німецькою, він не мав жодних шансів. Однак хотів залишити професора під боком як консультанта. Це був збіса досвідчений мисливець.

Та в одному флік уже був переконаний: їхній убивця — майстер піршу.

6

— Наступного разу, коли знатимете щось, — накинулася на нього Івана, поки вони йшли подвір'ям дослідницького центру, — було б люб'язно з вашого боку повідомити мені, перш ніж допитувати свідка.

— Заспокойся. Це був просто здогад.

— Ви прекрасно розумієте, про що я. Не люблю, коли з мене роблять дурепу.

Більше за все Івані не сподобалося перебувати в оточенні двох самців, які обговорюють тонкощі мистецтва вбивати невинних тварин.

Але вона помилялася: Ньєман не був експертом, та й узагалі мисливцем. Він лише мав деякі уявлення, отримані завдяки своєму досвіду роботи з вогнепальною зброєю.

— Треба зателефонувати крюшо, — сказав він, коли вони виходили через головну браму.

— Це нічого не дасть, вони нас недолюблюють.

— Гадаю, усе ще гірше: вони нас тупо кинули.

Підходячи до «вольво», слов'яночка витягла мобільний. Було близько п'ятої, і вже починало вечоріти: край неба забарвлювався в дивний сірчаний тон.

— Сподіватимемося, що німецькі фліки будуть більш охочі співпрацювати, — сказала вона, сідаючи в авто.

Аж ніяк не факт... Це перше розслідування починалося не надто успішно. Молодий мільярдер, зарізаний, ніби олень. Робота на закордонній території. Жандарми, які, мабуть, вважали, що вже виконали свою роботу. Що ж до німчурів, навряд чи вони збиралися вислуховувати поради від двох французів...

Флік заплющив очі. Десь у верхів'ях дерев здіймали пекельний галас легіони птахів — запізнілі зграї, які ще не встигли відлетіти на південь.

Коли він розплющив очі, небом розлетілася зграйка крихітних чорних пташок, ніби дріб із двостволки.

Ньєман струсив із себе задуму, що була охопила його на коротку мить, і також сів до машини.

— Що робиш? — запитав він, всідаючись за кермом.

— Усе-таки пишу до крюшо. Нам потрібна повна інформація.

— Будь із ними люб'язною.

— Як завжди. Ви ж мене знаєте.

— Що далі в програмі? — поцікавився він, рушаючи з місця.

— Переходимо до серйозних справ, — сказала Івана, запускаючи додаток із GPS. — Лаура фон Гаєрсберг, сестра Юргена. Її вілла всього за кілька кілометрів звідси. Коли закінчиться ґрунтовка, поверніть праворуч.

Вони знову проїхали повз озеро Тітізе. Тепер дзеркальна поверхня потемніла так, що нагадувала вугільне родовище чи калюжу мазуту.

Холодний чорний матеріал, здатний горіти, як Дантове пекло.

Івана відчинила вікно й запалила цигарку — в них була домовленість: курити в салоні можна лише з опущеною шибкою. Від думки про те, що його шкіряні сидіння пропахнуть тютюном або що вона пропалить його приладну дошку з горіха, Ньєману ставало погано, але він не давав собі заборонити їй цей один-єдиний грішок. Його нудило від того, як сучасне суспільство забороняло все нібито в ім'я загального добра. Він ніколи не збирався потурати цій прихованій блювотній диктатурі, найгіршій з усіх: диктатурі добросовісності.

Ведучи машину, він краєм ока спостерігав за маленькою слов'янкою — вона смоктала цигарку, ніби це була киснева маска. Парадоксальна мадемуазель. З одного боку, вона ретельно дбала про себе (була веганкою, купувала екологічні продукти, займалася йогою і так далі...). З другого — щоденно нищила саму себе: курила, ніби смертник, а наркоту й випивку кинула лише тому, що ледь не дійшла до передозу чи алкогольної коми. До того ж вона постійно розводилася про природу і майбутнє планети, але сама ніколи не потикала носа до села й почувалася добре лише в міській зоні, де можна досхочу наковтатися вуглекислого газу.

— Скільки там тій графині років? — перепитав він.

— Тридцять два. На два роки молодша за Юргена. Після смерті батьків брат із сестрою успадкували керівництво групою VG. Тепер Лаурі доведеться викручуватися самостійно.

— Від чого померли батьки?

Івана дістала айпад.

— Мати вчинила самогубство, у батька був рак, померли 2012 і 2014 року відповідно.

— Окрім цих двох, більше ніхто не міг перейняти естафету?

— Старше покоління складалося з трьох братів: Фердинанда, батька Юргена і Лаури, Герберта, який помер передчасно, народивши двох хлопчиків, і Франца, про якого ми вже говорили, він іще живий, але дітей не має.

— Цей не міг, бува, захотіти під старість перебрати віжки, усунувши племінника?

— Не знаю. Треба перевірити його алібі.

— А що з двоюрідними братами, дітьми Герберта?

— Те саме. Але акціонери групи завжди довіряли Юргену та Лаурі, та й компанія зараз на піку успіху. Ніщо не натякає, що Юргена замінить якийсь інший Гаєрсберг.

— Чи можливо, що між братом і сестрою існувало деяке суперництво?

— Треба дізнатись. Можливо, вона, навпаки, наступна в списку...

Обабіч дороги тягнулися мури з сосен без жодного просвіту. Не було видно й жодного стовпа з дротами чи дорожнім знаком. Здавалося, ліс тут поглинув цивілізацію.

— Далеко ще?

— Ми вже на землях Гаєрсбергів.

Ньєман одразу ж усвідомив розмах цієї сім'ї, яка володіла, певно, тисячами гектарів Чернолісся. Це вони знищили будь-які сліди цивілізації на своїй вотчині. Щоб краще полювалось, щоб краще дихалось. Після хіпанів, які жили в екологічно чистій бульбашці, вони переходили до панів, що ревно захищали свій ігровий майданчик.

Флік заглибився в роздуми. Водіння стимулювало його мозок. Його не припиняли терзати перші дані про спосіб убивства, і в нього вже з'являлися суперечливі теорії. Можливо, убивця був мисливцем-піршером, для якого зарізати людину, як оленя чи кабана, — це творіння чистої краси. Або своєрідний спосіб віддати честь.

Але можна припустити й протилежне: чоловік ненавидів пірш, його від цього нудило. Він відтворив цей процес лише для того, щоб виразити свою ненависть, чи ним рухає помста — наприклад, за нещасливий випадок на полюванні?

— Пригальмуйте, — зненацька скрикнула Івана. — Ми в'їжджаємо на власне приватну територію парку.

Цієї ж миті на дорозі показалися два сторожі. Найдивніше, що тут не було ні брами, ні будь-яких вказівників: ця асфальтована дорога належала Гаєрсбергам і вела, очевидно, до одного-єдиного місця — замку графіні.

Із деяким запізненням Ньєман усвідомив, що дерева довкола них зімкнулися ще тісніше і потемніли так, що аж, нарешті, почали виправдовувати назву місцевості.

Івана вийшла з авто і заговорила з охоронцями німецькою. Хоч і усвідомлюючи свою неправоту, Ньєман подумав, що їй, мабуть, було легше вивчити цю мову завдяки своєму хорватському походженню.

Ідіотська думка: Івана не розмовляла мовою своїх предків, а німецька, безперечно, не мала нічого спільного зі слов'янськими мовами.

Івана повернулася на місце, і вони проїхали ще хвилин десять. Лісу, здавалося, не було ні кінця ні краю. Однак зненацька перед ними відкрилася величезна галявина, що чітко виділялася з довкілля, ніби круги на полях. Просіку вкривали довгі смуги газону, схожі на бездоганні килими. Це було так, ніби тут, у самому серці лісу, раптом, ні в кого не питаючи дозволу, осіла невідома цивілізація.

А тоді в глибині цієї штучної просіки Ньєман помітив оселю Лаури фон Гаєрсберг.

Це був аж ніяк не пишний замок, а модерна вілла, побудована, певно, на початку двадцятого століття. Великий скляний прямокутник, що сяяв, ніби кришталь, під останніми променями сонця.

Флік любив архітектуру, хоч і не надто добре на ній знався. Він придбав маленький закинутий завод у Кашані[9], зваливши на себе двадцятирічний кредит, якраз для того, щоб володіти подібним суцільним приміщенням, яке архітектор Міс ван дер Рое[10] називав «вільним простором».

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ